

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2011 m. liepos 27 d.

dėl saugos reikalavimų, kurie pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/95/EB turi būti įtraukti į Europos standartus, atsižvelgiant į vidaus žaliuzių, grotuotų langų apdangalų ir saugos įtaisų keliamą tam tikrą pavojų vaikams

(Tekstas svarbus EEE)

(2011/477/ES)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2001 m. gruodžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/95/EB dėl bendros gaminių saugos ⁽¹⁾, ypač į jos 4 straipsnio 1 dalies a punktą,

kadangi:

- (1) pagal Direktyvos 2001/95/EB 3 straipsnio 2 dalį gaminytys laikomas saugiu, jei jis atitinka savanoriškus nacionalinius standartus, kuriais perkeliama Europos standartai ir į kuriuos nuorodos paskelbtos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*;
- (2) šiuos Europos standartus turi nustatyti Europos standartizacijos įstaigos, remdamosi Komisijos nustatytais specialiaisiais saugos reikalavimais;
- (3) daugelis namų turi žaliuzes ir kitas užuolaidas su virvėmis, kurios naudojamos užuolaidai pakelti ar nuleisti (reguliavimo virvė) arba jų skirtingoms dalims sujungti (vidinė virvė). Šios virvės kelia vaikams pasismaugimo pavojų, kadangi gali susidaryti kilpos ir vaikai gali jose įsipainioti žaisdami šalia lango. Vaikai taip pat gali lipti ant palangių ar baldų norėdami pasiekti virves. Nelaimingi atsitikimai galimi ir tada, kai lovos ar lopšiai yra prie langų, o vaikai gali pasiekti virves;
- (4) 1998 m. dėl langų žaliuzių kilpų ar užuolaidų virvių sukeltų traumų 15 Europos Sąjungos valstybių narių ligoninėse buvo hospitalizuoti 129 vaikai ⁽²⁾. Manoma, kad Jungtinėje Karalystėje kiekvienais metais vienas ar du vaikai žūna, pasikorę žaliuzių virvėse. Neseniai Komisija buvo informuota apie dešimt mirtinų nelaimingų atsitikimų, dėl kurių žuvo 15–36 mėn. amžiaus vaikai, Airijoje, Suomijoje, Nyderlanduose, Jungtinėje Karalystėje ir Turkijoje 2008–2010 m. Jungtinėse Amerikos Valstijose nuo 1999 m. pranešta apie 119 mirtinų ir 111 vos

nesibaigusių mirtimi nelaimingų atsitikimų, susijusių su virvėmis langų užuolaidomis. Kanadoje nuo 1986 m. dėl tų pačių gaminių įvyko 28 mirtini ir 23 vos nesibaigę mirtimi nelaimingi atsitikimai. Australijoje nuo 2000 m. netyčia pasismaugę žaliuzių virvėse žuvo mažiausiai 10 vaikų ⁽³⁾. Tačiau šie skaičiai parodo ne visą problemos mastą, kadangi apie daugelį tokių nelaimingų atsitikimų nėra pranešama ⁽⁴⁾;

- (5) moksliniai tyrimai rodo, kad daugiausia mirčių dėl žaliuzių virvių sukeltų nelaimingų atsitikimų įvyko miegamuosiuose, o žuvę vaikai buvo nuo 16 iki 36 mėnesių amžiaus. Daugiau kaip pusė taip žuvusių vaikų buvo apie 23 mėnesių amžiaus. Nors tokio amžiaus vaikai labai jaudrūs, jiems sunku patiems išsilaisvinti, jeigu jie susipainioja virvėse, kadangi jų galva sveria santykinai daugiau nei jų kūnas, palyginti su suaugusiais, o raumenų kontrolė dar nėra visiškai išsivysčiusi. Be to, jų trachėjos dar irgi nėra visiškai išsivysčiusios, yra mažesnės ir ne tokios rigidiškos, kaip suaugusiųjų ir vyresnių vaikų trachėjos, todėl jie gali uždusti greičiau, jeigu jų kaklas yra suspaustas ⁽⁵⁾;
- (6) Europos standarte EN 13120:2009 nustatyti tam tikri vidaus žaliuzių eksploatavimo reikalavimai, įskaitant saugą. Tačiau kai kurie žaliuzių modeliai, susiję su nelaimingais atsitikimais, nepatenka į šio standarto taikymo sritį;
- (7) Europos standarte EN 13120:2009 nurodytos rankinės ir elektrinės vidaus žaliuzės, pastarosios reglamentuojamos siejant su 2006 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/42/EB dėl mašinų ⁽⁶⁾. Tačiau šioje direktyvoje neregamentuojama vaikų sauga pasismaugimo grėsmės atveju ir ji nėra taikoma rankinėms žaliuzėms;
- (8) automatizacija gali pašalinti su reguliavimo virve susijusį pavojų, bet tai nepadedą išvengti su vidinėmis virvėmis susijusio pavojaus;
- (9) kitos langų užuolaidos su pavojingomis prieinamomis virvėmis vaikams kelia panašų pavojų;

⁽³⁾ <http://www.ocba.sa.gov.au/productsafety/warning/blindcords.html>.

⁽⁴⁾ <http://www.cpsc.gov/CPSC/PUB/PREREL/PRHTML97/97136.html>.

⁽⁵⁾ <http://www.rospa.com/about/currentcampaigns/blindcords/>.

⁽⁶⁾ OL L 157, 2006 6 9, p. 24.

⁽¹⁾ OL L 11, 2002 1 15, p. 4.

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/consumers/reports/rights_child_safety_prod.pdf.

- (10) pranešimuose apie su virvėmis susijusius nelaimingus atsitikimus asfiksija nurodoma kaip mirties priežastis. Esamuose su langų užuolaidomis ir žaliuzėmis susijusiuose Europos standartuose nėra nustatyta jokių reikalavimų siekiant išvengti šio pavojaus;
- (11) siekdami, kad saugos įtaisai būtų sumontuoti ir būtų sumontuoti teisingai, gamintojai turėtų pagerinti saugos įtaisų ar užuolaidų konstrukciją, kad gaminys nebūtų naudojamas, jeigu saugos įtaisai nėra sumontuoti tinkamai;
- (12) todėl būtina nustatyti saugos reikalavimus siekiant užtikrinti, kad vidaus žaliuzės ir kitos virvinės užuolaidos būtų saugios vaikams, pašalinus pavojų pasismaugti ir uždusti dėl jiems prieinamų virvių ir smulkių dalių;
- (13) be saugaus virvinių užuolaidų ir žaliuzių eksploatavimo reikalavimų, turi būti parengti ir saugos įtaisų reikalavimai bei informacija apie gaminio saugą;
- (14) šiame sprendime nustatytos priemonės yra suderintos su komiteto, sudaryto pagal Direktyvos 2001/95/EB 15 straipsnį, nuomone ir nei Europos Parlamentas, nei Taryba joms neprieštarauja,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Šiame sprendime vartojamos šios sąvokų apibrėžtys:

- a) „vidaus žaliuzės“– tai langus uždengiantys gaminiai, montuojami ant bet kurio vidinio pastato paviršiaus;
- b) „virvinės langų užuolaidos“– tai gaminiai, naudojami langui uždengti, išskyrus vidaus žaliuzes, kuriose yra prieinamų

virvių. Langų užuolaidos gali būti lango išorėje arba tarp dviejų lango stiklų arba prieš langą;

- c) „pavojinga kilpa“– tai prieinamos virvės, grandinės ar pan., kartu su medžiaga ar be jos, kilpa, kuri pakankamai didelė, kad mažas vaikas galėtų įkišti galvą ar kaklą ir kiltų pasismaugimo grėsmė;
- d) „saugos įtaisai“– įtaisas ar konstrukcija, apsauganti mažus vaikus nuo pasismaugimo pavojaus, kai, pavyzdžiui, užkertamas kelias pavojingai virvės ar grandinės kilpai susidaryti, pavojinga kilpa išardoma, virvė ar grandinė atpalaiduojama, jeigu susidaro pavojinga kilpa, virvė ar grandinė padaroma neprieinama vaikams, virvėms neleidžiama užsiveržti;
- e) „prieinamos virvė (-ės), grandinė (-ės), grandinėle (-ės)“ ar pan.– tai virvė (-ės), grandinė (-ės) grandinėle (-ės) ar pan., prieinamos iš žaliuzės ar užuolaidos priekio, galo ar šono, ir kurias gali pasiekti ir patraukti mažas vaikas, sukeldamas pasismaugimo pavojų. Aukštis nėra laikomas prieinamumo ribojimu.

2 straipsnis

Vidaus žaliuzių, virvinių langų užuolaidų ir saugos įtaisų saugos reikalavimai, kuriuos turi atitikti Europos standartai pagal Direktyvos 2001/95/EB 4 straipsnį, nustatyti šio sprendimo priede.

3 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje 2011 m. liepos 27 d.

Komisijos vardu

Pirmininkas

José Manuel BARROSO

PRIEDAS

Vidaus žaliuzių, virvinių langų užuolaidų ir saugos įtaisų saugos reikalavimai

1. APRĖPTIS

Saugos reikalavimai, išsamiai išdėstyti šiame dokumente, taikomi visoms vidaus žaliuzėms ir virviniams langų užuolaidoms, nepriklausomai nuo jų konstrukcijos ir naudotų medžiagų pobūdžio, kaip antai:

- žaliuzėms,
- ritinėms žaliuzėms,
- vertikaliosioms žaliuzėms,
- plisuotoms ir korio pavidalo žaliuzėms,
- romanetėms (*Roman Shades*),
- austriskoms (*Festoon*) užuolaidoms,
- panelinėms žaliuzėms,
- medinėms žaliuzėms,
- sukamosioms žaliuzėms.

Šie reikalavimai taip pat taikomi, jei tai užuolaidos, tinkliai nuo vabzdžių ir žaliuzės uždaroje įstiklintose patalpose, kurios reguliuojamos virvėmis, grandinėmis, grandinėlėmis ar pan. ir yra prieinamos bei gali susidaryti pavojinga kilpa.

Saugos reikalavimuose turi būti nurodyta, kad jie taikomi vaikams (mažiesiems vaikams) nuo 0 iki bent 42 mėnesių amžiaus.

2. REIKALAVIMAI

Nustatant vidaus žaliuzių ir virvinių langų užuolaidų eksploatavimo reikalavimus būtina apsvarstyti jų galimas pagrįstai numatyti naudojimo sąlygas ir potencialius pavojus, kuriuos gali sukelti prieinamos vaikams virvė (-ės), grandinė (-ės), grandinėlė (-ės) ar pan.

Siekiant sumažinti pasismaugimo ir asfiksijos pavojų langų vidaus žaliuzių (ir virvinių langų užuolaidų) konstrukcija turi būti saugi. Siekiant sukurti saugią gaminio konstrukciją turi būti nagrinėjamos visos įmanomos naujausia technologija grindžiamos priemonės, kai gaminyje naudojamas bet kurioje pagrįstai įmanomoje numatyti aplinkoje, kur gali patekti arba būti maži vaikai, pavyzdžiui, namuose, viešbučiuose, ligoninėse, bažnyčiose, paroduotuvėse, mokyklose, darželiuose ir viešosiose vietose apskritai. Žaliuzės ir langų užuolaidos, montuojamos įstaigose ar bet kurioje kitoje vietoje, kurios pradinė paskirtis gali keistis ir kur gali patekti maži vaikai, taip pat turi atitikti minėtus reikalavimus.

Vidaus žaliuzės ir virvinių langų užuolaidos, kurių virvė (-ės), grandinė (-ės), grandinėlė (-ės) ar pan. yra prieinamos, turi atitikti šiuos minimalius reikalavimus:

- 1) virvė (-ės), grandinė (-ės), grandinėlė (-ės) ir pan. neturi sudaryti pavojingos kilpos;
- 2) jei gaminio konstrukcija nepašalina pavojingos kilpos susidarymo pavojaus, gaminyje turi būti sumontuoti atitinkami pasismaugimo pavojų iki minimumo sumažinantys saugos įtaisai;
- 3) saugos įtaisai turi būti neatsiejama gaminio dalis;
- 4) saugos įtaisai, kurie nėra neatsiejama gaminio dalis (pavyzdžiui, laikikliai) turi būti sumontuoti iš anksto žaliuzės reguliavimo virvėje (-ėse), grandinėje (-ėse) ar grandinėlėje (-ėse); Be to, ant saugos įtaiso turi būti sumontuotas aiškiai matomas įspėjimas. Įspėjimuose turi būti nurodyta bent tai: „Vaikai gali pasismaugti, jei šis įtaisas nebus sumontuotas. Įdėmiai perskaitykite instrukcijas ir atitinkamai montuokite. Visada naudokite šį įtaisą, kad virvių ar grandinių negalėtų pasiekti vaikai;“
- 5) jei saugos įtaisai sumontuoti, jie turi būti neprieinami reguliuoti mažiesiems vaikams. Be to, saugos įtaisas (-ai) neturi kelti fizinių sužalojimų pavojaus vaikams dėl, pavyzdžiui, aštrių briaunų, galimybės suspausti pirštus ar kyšančių dalių. Saugos įtaisai taip pat turi atlaikyti patvarumo ir atsparumo (dėvėjimosi) bandymus ir turi nesusidėvėti bėgant laikui dėl oro sąlygų. Saugos įtaise neturi būti galinčių atsiskirti smulkių dalių, kurios galėtų sukelti vaiko asfiksijos pavojų;

- 6) virvė (-ės), grandinė (-ės), grandinėle (-ės) ir pan. neturi turėti galinčių atsiskirti smulkių dalių, kurios galėtų kelti vaiko asfiksijos pavojų.

3. INFORMACIJA APIE GAMINIO SAUGĄ

Įspėjimai turi būti pateikti aiškiai ir matomai pardavimo vietose, ant pakuotės, ant gaminio ir informacijoje naudotojui. Įspėjimuose turi būti nurodyta bent tai:

- „Maži vaikai pasismaugdavo traukimo virvių, grandinių ir juostų, virvių, kuriomis reguliuojamas gaminys, kilpose“,
- „Norėdami išvengti pasismaugimo ir įsipainiojimo pavojaus, laikykite virves taip, kad jų nepasiektų maži vaikai. Virvės gali apsisukti apie vaiko kaklą“,
- „Patraukite lovas, lopšius ir baldus atokiau nuo langų užuolaidų virvių“,
- „Nesuriškite virvių vienos su kita. Įsitinkite, kad virvės negali susipinti ir sudaryti kilpos“.

Įspėjimuose pateikiama atitinkama piktograma.

Ant gaminio turi būti nurodytas gamintojo arba importuotojo ir profesionalaus montuotojo (jei toks yra) pavadinimas ar prekinis pavadinimas.

Gaminio pakuotėje turi būti žaliuzės arba lango užuolaidos (įskaitant saugos įtaisą (-us)) surinkimo, montavimo ir saugaus naudojimo instrukcijos.

4. SAUGOS ĮTAISŲ, SKIRTŲ MONTUOTI PAKARTOTINAI, REIKALAVIMAI

Vidaus žaliuzės arba virvinės lango užuolaidos, montuojamos kartu su atitinkamu saugos įtaisu (-ais), turi atitikti 2 skirsnyje nustatytus reikalavimus.

Prie saugos įtaiso (-ų) pridedami šie įspėjimai, informacija ir instrukcijos:

- gamintojo ar importuotojo ir profesionalaus montuotojo (jei toks yra) pavadinimas ar prekinis pavadinimas,
 - instrukcijos: „Prieš montuodami ir naudodami įtaisą įdėmiai perskaitykite šią instrukciją. Vaikai gali pasismaugti, jeigu įtaisas nebus sumontuotas teisingai. Saugokite instrukcijas tolesniam naudojimui“, „Papildomų saugos įtaisų naudojimas padės sumažinti pasismaugimo pavojų, bet negali būti laikomas visiškai pakankama apsauga nuo neprotingo elgesio“,
 - instrukcijos: „Išbandykite įtaisą, jeigu nėra naudojamas reguliariai“ ir „Pakeiskite įtaisą, jeigu jis sugedęs“,
 - įspėjimas, kad smulkių dalių atsiskyrimas galėtų sukelti vaiko asfiksiją,
 - informacija apie vidaus žaliuzės ar virvinės lango užuolaidos tipą, pagal kurį gaminys projektuojamas ir bandomas,
 - informacija apie naudojimą (tikslas ir galimi saugos įtaiso naudojimo ribojimai),
 - tikslios instrukcijos dėl teisingo įtaiso (-ų) montavimo ir vietos. Jeigu reikalingos specialios montavimo priemonės, jas turi pristatyti įtaiso (-ų) tiekėjas,
 - instrukcijose turi būti piktogramos, kad jas būtų galima geriau suprasti,
 - bet kuri su saugiu naudojimu susijusi kita informacija.
-